

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců JUDr. Jaromíra Klepše a JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila v právní věci

žalobce: N. H. G.
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
bytem X
zastoupený Organizací pro pomoc uprchlíkům, z.s.
Kovářská 4, Praha

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra
Nad Štolou 3, Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 10. 2020, č. j. MV-110559-8/OAM-2020,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

I. Předmět sporu

1. Žalovaný správní orgán dne 1. 10. 2020 rozhodl napadeným rozhodnutím č. j. MV-110559-8/OAM-2020, že žalobce je dle § 123 odst. 3 zákona č. 326/1999, o pobytu cizinců na území ČR změně dalších zákonů (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“) povinen uhradit Ministerstvu vnitra České republiky náklady spojené s jeho zajištěním za účelem za účelem správního vyhoštění ve výši 13.675 Kč a náklady správního řízení ve výši 1.000 Kč.
2. Žalobce s uloženou povinností v takové výši nesouhlasí, má za to, že by náklady měly činit pouze poměrnou část - to vzhledem k tomu, že zajištění žalobce se stalo v průběhu jeho trvání nezákonným, neboť žalobce byl v průběhu zajištění napaden a stal se obětí zvláště závažného trestného činu. Nepřiměřenost dalšího zajištění následně seznal i zajišťující správní orgán, když jej dne 1. 10. 2020 ze zařízení propustil.

II. Napadené rozhodnutí

3. Žalovaný v napadeném rozhodnutí nejprve shrnul průběh zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců Bělá – Jezová. Konstatoval, že 10. 7. 2020 byl žalobce umístěn do zařízení, z něhož byl dne 1. 10. 2020 propuštěn. Uvedl, že v souvislosti se zajištěním žalobce za účelem správního vyhoštění, vznikly České republice - Ministerstvu vnitra náklady, jejichž výše je stanovena vyhláškou ministra vnitra č. 447/2005 Sb. tak, že strava na osobu v kalendářním dni je stanovena ve výši 112,- Kč, ubytování 130,- Kč a přepravní náklady 1,55 Kč x počet ujetých kilometrů. Za období od 10. 7. 2020 do 1. 10. 2020 vznikly celkové náklady ve výši 19.118,- Kč, z toho za stravu ve výši 8.848,- Kč a za pobyt v zařízení ve výši 10.270,- Kč. Jmenovaný cizinec z těchto nákladů uhradil 5.443,- Kč. Tato částka byla ve smyslu ustanovení § 146 odst. 1 zákona o pobytu cizinců uhrazena z finančních prostředků cizince. Zbývá tedy doplatit částku 13.675,- Kč. Žalovaný v průběhu správního řízení nezjistil, že by žalobce byl na území ČR zaměstnán bez povolení k zaměstnání, nebo platného oprávnění k pobytu, tudíž povinnost uhradit tyto náklady má jmenovaný sám dle § 123 odst. 2 a 3 zákona o pobytu cizinců.

III. Žaloba

4. Žalobce vytýká napadanému rozhodnutí rozpor s ustanovením § 2 odst. 1 zákona č. 500/2004Sb, správní řád (dále jen „*správní řád*“), neboť dle jeho názoru žalovaný nepostupoval v souladu se zákony a ostatními předpisy, s § 3 správního řádu, neboť žalovaný nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu (§ 2 odst. 4 správního řádu). Dále žalobce namítá rozpor s § 50 odst. 2 a 3 správního řádu, neboť si žalovaný neopatrili dostatek podkladů pro vydání rozhodnutí a nevyšel tak ze spolehlivě zjištěného stavu věci a napadené rozhodnutí tak nelze považovat na přesvědčivé, rozpor s § 50 odst. 4 správního řádu, neboť žalovaný nepřihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, rozpor s § 52 správního řádu, neboť žalovaný neprovedl důkazy, které jsou nezbytné ke zjištění stavu věci. Rozhodnutí má dle žalobce rovněž vady dle § 68 odst. 3 správního řádu, neboť je odůvodnění napadeného rozhodnutí nedostatečné, co se týká uvedení úvah, kterými se žalovaný řídil při hodnocení podkladů rozhodnutí.
5. Žalobce rovněž namítá nesprávné právní posouzení věci v rozporu s ustanovením § 123 zákona č. 326/1999, o pobytu cizinců (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“), § 124 odst. 1 písm. b) ve spojení s ustanovením § 124 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, § 126 písm. a) a § 129a – je přesvědčen, že jeho zajištění se stalo jeho průběhu nezákonným, což ostatně seznal i zajišťující správní orgán, když jej dne 1. 10. 2020 ze zařízení propustil.

6. Žalobce shrnul, že rozhodnutím Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, č. j. KRPU-113750-30/ČJ-2020-040022 ze dne 10. 7. 2020, bylo rozhodnuto o zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá Jezová podle § 124 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 124 odst. 2 zákona o pobytu cizinců na území České republiky.
7. V ZZC Bělá-Jezová byl žalobce nejprve umístěn do karantény. Mezi 10. 7. 22:30 hod až 11. 7. 2020 05:00 hod se v karanténě spolu s další osobou vietnamské státní příslušnosti, XX, stal obětí zvláště závažného zločinu znásilnění dle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník a přečinu vydírání dle § 175 odst. 1 trestního zákoníku ze strany jiné zajištěné osoby, konkrétně státního příslušníka Ukrajiny, pana XX, se kterým je v této věci vedeno Okresního soudu v Mladé Boleslavi pod č. j. X trestní řízení. Ve strachu z dalšího útoku se dne 11. 7. 2020 v 08:44 protáhli mezerou u balkónového okna našeho pokoje, odkud z 2. patra seskočili do prostoru pod balkónem. V důsledku pádu žalobce utrpěl těžké zranění s předpokládanou dobou léčení 2-3 měsíce v podobě zlomeniny obratle L1 a zlomeniny zadní patní kosti pravé nohy. XX utrpěl těžké zranění v podobě tříštivé zlomeniny obratle L2 s poškozením míchy. V důsledku tohoto zranění musel být žalobce od 11. 7. 2020 do 15. 7. 2020 hospitalizován v Oblastní nemocnici v Mladé Boleslavi.
8. S ohledem na povahu trestného činu, kdy žalobce platil za zvlášť zranitelnou oběť dle § 2 odst. 4 písm. d) zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a jeho následků pro jeho fyzické i duševní zdraví, následně podal dne 16. 9. 2020 u Ředitelství služby cizinecké policie žádost o propuštění ze Zařízení pro zajištění cizinců dle § 129a zákona o pobytu cizinců. Spolu s tím podal k zajišťujícímu správnímu orgánu I. stupně téhož dne podnět k přezkoumání důvodů zajištění dle § 126 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Zároveň žalobce podal ve věci podnět k Veřejnému ochránci práv, který dne 14. 9. 2020 ve věci zahájil šetření. Dne 01. 10. 2020 došlo na základě těchto podnětů k propuštění žalobce ze zajištění. Žalobce se domnívá, že správní orgán tímto sám seznal, že zajištění se s ohledem na okolnosti vzniklé jeho průběhu stalo nepřiměřeným jeho stavu a také nezákonným. Domnívá se proto, že by mu za jeho zajištění měla být účtována pouze částka odpovídající nákladům zajištění za den 10. 07. 2020, neboť od následujícího dne bylo již jeho pokračující zajištění neslučitelné s jeho stavem.

IV. Vyjádření žalovaného k žalobě

9. Žalovaný nesouhlasil se žalobou, neboť dle jeho názoru neprokazuje nezákonnost rozhodnutí. Uvedl, že žalobce byl zajištěn a umístěn v ZZC Bělá - Jezová od 10. 7. 2020 do 1. 10. 2020, doba zajištění byla stanovena na 90 dnů. V souvislosti se zajištěním žalobce tak vznikly žalovanému ministerstvu vnitra náklady za uvedené období od 10. 7. 2020 do 1. 10. 2020, které jsou vyčísleny částkou celkem ve výši 19. 118,00,- Kč. Cizinec dosud uhradil částku ve výši 5. 443,00 Kč, zbývá tedy doplatit částku ve výši 13.675 Kč, žalobce tak dosud neučinil.
10. Žalovaný nesouhlasil s tím, že zajištění cizince bylo nezákonné. Dále uvedl, že úhrada nákladů podle § 123 zákona o pobytu cizinců se týká včetně nákladů za zajištění cizince. K námitce žalobce, že byl ve dnech 11. 7. 2020 až 15. 7. 2020 hospitalizován v Oblastní nemocnici v Mladé Boleslavi a že za tuto dobu žádné náklady platit nebude, žalovaný uvedl, že zajištění žalobce trvalo po celou uvedenou dobu a nebylo přerušeno či jinak stanoveno. Podle žalovaného žádná souvislost mezi jeho hospitalizací a napadeným rozhodnutím není dána v tom ohledu, že by byla tak zpochybněna povinnost žalobce uhradit náklady v souvislosti s jeho zajištěním.

11. Žalobce nepodal proti vyjádření žalovaného repliku.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

19. Městský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (srov. § 75 odst. 2 s. ř. s.), včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumání tohoto rozhodnutí městský soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
20. O věci městský soud rozhodl v souladu s § 51 s. ř. s. bez jednání, neboť ani žalobce, ani žalovaný se k výzvě soudu, zda souhlasí s rozhodnutím bez nařízení jednání, nevyjádřili. Jejich souhlas byl tedy presumován. Městský soud taktéž neshledal důvod pro nařízení jednání z důvodu dokazování – veškeré podklady jsou totiž součástí správního spisu, z něhož žalovaný, jehož postup je předmětem soudního přezkumu, vycházel. Správním spisem se dokazování neprovádí (vizte rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS). Důkazy navrhované žalobcem městský soud neprovedl pro nadbytečnost (přípis od Okresního státního zastupitelství Mladá Boleslav sp. zn. 2 ZN 1159/2020 ze dne 6. 8. 2020, usnesení Okresního soudu v Mladé Boleslavi č. j. 17 Nt 635/2020 ze dne 3. 9. 2020, propouštěcí zpráva z oblastní nemocnice v Mladé Boleslavi ze dne 15. 7. 2020, ambulantní zpráva z oblastní nemocnice v Mladé Boleslavi ze dne 19. 8. 2020, přípis Veřejného ochránce práv o zahájení šetření ve věci, č. j. KVOV-44118/2020 ze dne 14. 10. 2020) – jejich podstatný obsah rekapituloval žalobce v žalobě, skutečnosti, které jsou v nich uvedené, žalovaný nerozporuje, navíc (kromě přípisu Veřejného ochránce práv) se rovněž jedná o součást správního spisu Policie České republiky Krajského ředitelství Ústeckého kraje vedeného k zajištění žalobce pod sp. zn. KRPU-113750/ČJ-2020-040022. To, že veřejný ochránce práv v roce 2020 zahájil šetření, pak ještě neznamená, že by z toho explicitně vyplývala nezákonnost zajištění žalobce; ostatně výsledek tohoto šetření žalobce soudu nepředložil a městskému soudu není znám ani z úřední činnosti (ze správního spisu či z webu Kanceláře veřejného ochránce práv dostupného na <https://eso.ochrance.cz/>) – tento důkaz městský soud proto shledal rovněž nadbytečným, a proto jej neprováděl.
21. Městský soud krom spisu žalovaného vyžádal rovněž spis zajišťujícího správního orgánu – Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, odboru cizinecké policie, vedený k zajištění a správnímu vyhoštění žalobce sp. zn. KRPU-113750/ČJ-2020-040022.
22. Ze správního spisu žalovaného a policie poté vyplynuly následující podstatné skutečnosti.
23. Žalobce byl zajištěn 10. 7. 2020 v 16:30, o zajištění za účelem správního vyhoštění rozhodla Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort Ústí nad Labem rozhodnutím č. j. KRPU-113750-30/ČJ-2020-040022, podle ustanovení § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců (policie shledala, že je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání) ve spojení s ustanovením § 124 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Doba zajištění byla stanovena na 90 dnů.
24. Rozhodnutí k důvodům zajištění uvádí, že žalobce při kontrole na území SRN krátce po příchodu z území České republiky nepředložil žádné doklady, byl poté předán na území České republiky. Správní orgán zjistil, že žalobce pobýval na území České republiky bez

cestovního pasu a bez oprávnění k pobytu – pobýval na jejím území tedy v rozporu s § 17 písm. b) a c), § 103 písm. n) zákona o pobytu cizinců a v rozporu s čl. 3 odst. 1 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2018/1806 a čl. 5, 6 a 8 Nařízení Evropského parlamentu a Rady 2016/399. S účastníkem bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění dle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3, 4 zákona o pobytu cizinců, dle okolností věci (cestování bez dokladu, oprávnění k pobytu a za ekonomickými důvody bez finančních prostředků na návrat do Vietnamu) byl zde dán tedy zákonný důvod pro zajištění žalobce dle § 124 odst. 1 písm. b) / nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání / ve spojení s § 124 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Součástí rozhodnutí o zajištění žalobce je rovněž posouzení přiměřenosti dopadů zajištění do rodinného a soukromého života žalobce podle § 174a zákona o policii – zajištění bylo shledáno za přiměřené tomuto zásahu vzhledem k absenci vazeb žalobce na území České republiky a existenci vazeb v domovském státu.

25. Rozhodnutí bylo dle tlumočnické doložky tlumočeno do vietnamského jazyka.
26. Dne 8. 8. 2020 bylo žalobci rozhodnutím Policie České republiky, Krajské ředitelství Policie Ústeckého kraje, odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort Ústí nad Labem č. j. KRPU-113750-51/ČJ-2020-040022-SV uloženo správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3,4 zákona o pobytu cizinců a na délku 3 let byla stanovena doba, po kterou účastníkovi nebyl umožněn vstup na území členských států Evropské unie. Podle § 118 odst. 3 zákona o pobytu cizinců byla žalobci stanovena doba 30 dnů k vycestování z území členských států Evropské unie od právní moci tohoto rozhodnutí, současně správní orgán neshledal žádné důvody, které by mu podle § 179 zákona o pobytu cizinců znemožňovaly vycestování. K důvodům pro správní vyhoštění žalovaný vycházel z totožných skutkových okolností jako v rozhodnutí o zajištění (viz výše). Žalobce podal proti rozhodnutí o správním vyhoštění odvolání dne 8. 8. 2020, které potvrdila Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie 9. 7. 2021, č. j. CPR-30722-13/ČJ-2020-930310-V237 (změnila toliko počátek doby, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území).
27. Policie České republiky, Krajské ředitelství Policie Ústeckého kraje, odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort Ústí nad Labem vydala dne 30. 9. 2020 příkaz č. j. KRPU-113750-60/ČJ-2020-040022-SV, kterým propustila žalobce dne 1. 10. 2020 ze Zařízení pro zajištění cizinců Bělá Jezová. Důvodem pro ukončení zajištění bylo podle §127 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, že pominuly důvody zajištění – policie uvedla, že na cizince se dá pohlížet jako zranitelnou osobu, která vystupuje jako svědek v trestním řízení.
28. Správní spis žalovaného dále obsahuje závěrečné vyúčtování peněžních prostředků zajištěného cizince a nákladů spojených se správním vyhoštěním podle §§ 146 a 147 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Z tohoto podkladu vyplývá, že při umístění do zařízení činila výše peněžních prostředků žalobce 300 EUR, 212.000 DONG, směna činila 7637 Kč, z toho na potřeby (nákupy) činily 1794 Kč. Náklady spojené se správním vyhoštěním činily: ubytování 10.270 Kč, z toho bylo uhrazeno 5.443 Kč, stravování 8.848 Kč, z toho uhrazeno 0 Kč. Celkově tak náklady činí 19118 Kč, uhrazeno bylo 5.443 Kč, zbývá 13.675 Kč. V této výši poté žalovaný rozhodl o nákladech zajištění žalobce napadeným rozhodnutím, jak bylo rekapitulováno ze shora.

29. Městský soud k uplatněným žalobním bodům předně konstatuje, že se pojetí „žalobního bodu“ /srov. § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s./ ustálilo na výkladu spíše extenzivním, vyznívajícím ve prospěch žalobce (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 8. 2007, č. j. 2 Azs 54/2007- 42 či rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78). K tomuto dále soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58, č. 835/2006 Sb. NSS, kde se k formulaci žalobního bodu uvádí, že *„žalobci ukládá povinnost uvést v žalobě konkrétní (tj. ve vztahu k žalobci a k projednávané věci individualizovaná) skutková tvrzení doprovázená (v témže smyslu) konkrétní právní argumentací, z nichž plyne, z jakých důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné [...] Líčení skutkových okolností v žalobě nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých ‚obvyklých‘ nezákonností, k nimž při vyřizování věcí určitého druhu může docházet, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem. [...] Žalobce je též povinen vyličit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami. Pokud žalobce odkazuje na okolnosti, jež jsou popsány či jinak zachyceny ve správním či soudním spise, nemůže se jednat o pouhý obecný, typový odkaz na spis či jeho část, nýbrž o odkaz na konkrétní skutkové děje či okolnosti ve spisu zachycené, a to tak, aby byly zřetelně odlišitelné od jiných skutkových dějů či okolností obdobné povahy a aby bylo patrné, jaké aspekty těchto dějů či okolností považuje žalobce za základ jím tvrzené nezákonnosti.“* Z výše uvedeného je zřejmé, že nakolik se snaží jít aplikační praxe vstříc žalobci stran extenzivního výkladu pojmu žalobní bod, nelze se přesto spokojit s konstatováním ryze obecným, které nikterak nespecifikuje naříkaný skutkový děj či jeho část natolik, aby bylo alespoň zřejmé, v jaké části rozhodovacího procesu či jakým způsobem měla být porušena či zkrácena veřejná subjektivní práva žalobce. Obdobně pak požadavky na formulaci žalobního bodu nesplňují ani odkazy na porušená zákonná ustanovení bez dalšího uvedení skutkových tvrzení o nezákonnostech, kterými měla být citovaná ustanovení zákona porušena.
30. Městský soud tedy nemohl za žalobní body akceptovat formulace, že žalovaný porušil „§ 2 odst. 1 zákona č. 500/2004Sb, správní řád (dále jen „správní řád“), neboť žalovaný nepostupoval v souladu se zákony a ostatními předpisy, § 3 správního řádu neboť žalovaný nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu (§2 odst. 4 správního řádu), § 50 odst. 2 a 3 správního řádu neboť si žalovaný neopatřil dostatek podkladů pro vydání rozhodnutí a nevyšel tak ze spolehlivě zjištěného stavu věci a napadené rozhodnutí tak nelze považovat na přesvědčivé, § 50 odst. 4 správního řádu, neboť žalovaný nepřihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, § 52 správního řádu, neboť žalovaný neprovedl důkazy, které jsou nezbytné ke zjištění stavu věci, § 68 odst. 3 správního řádu neboť je odůvodnění napadeného rozhodnutí nedostatečné, co se týká uvedení úvah, kterými se žalovaný řídil při hodnocení podkladů rozhodnutí.“ V této části se žaloba omezuje na pouhou citaci ustanovení správního řádu, respektive si propůjčuje formulace či části formulací z tohoto právních předpisů, aniž by tato ustanovení či obecné formulace vztáhl ke konkrétnímu popisu skutkového děje. Obdobně pak soud vyhodnotil tvrzení žalobce o porušení § 68 odst. 3 správního řádu, které se taktéž omezovalo pouze na přeformulování znění části citovaného ustanovení bez

dalšího uvedení konkrétního způsobu, kterým mělo k vytýkanému porušení ze strany správních orgánů dojít. K této námitce nicméně městský soud uvádí, že odůvodnění napadeného rozhodnutí je dostatečně srozumitelné, vyplývají z něj rozhodné úvahy správního orgánu i důvody a podklady, z nichž výrok rozhodnutí vychází. Rozhodnutí tedy není nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů či nesrozumitelnost.

31. Konkrétněji se tedy soud zabýval pouze těmi žalobními body, které byly v žalobě s dostatečnou určitostí specifikovány. Těmi jsou otázky související s právním posouzením výše nákladů za zajištění žalobce, které jsou spojené s jeho správním vyhoštěním.
32. Podle § 123 odst. 1 zákona o pobytu cizinců náklady spojené se správním vyhoštěním zahrnují náklady na ubytování a stravování, přepravní náklady a ostatní nutné peněžní náklady. Mezi stranami je nesporné, že v projednávané věci nebyla povinna náklady hradit některá osoba uvedená v § 123 odst. 2 a 4 zákona o pobytu cizinců. Byl je tak povinen uhradit žalobce dle § 123 zákona o pobytu cizinců.
33. Výši nákladů správního vyhoštění cizince předepisuje vyhláška č. 447/2005 Sb., kterou se dle § 182 odst. 1 písm. c) stanoví výše nákladů na ubytování, stravování a přepravu po území České republiky cizince zajištěného za účelem správního vyhoštění. Podle § 1 odst. 1 cit. vyhlášky náklady na stravu poskytnutou cizinci zajištěnému za účelem správního vyhoštění činí 112,- Kč na osobu za kalendářní den, podle § 1 odst. 2 vyhlášky náklady na ubytování poskytnuté cizinci zajištěnému za účelem správního vyhoštění činí 130,- Kč na osobu za kalendářní den. Jiné náklady, než na ubytování a stravu státu dle žalovaného nevznikly.
34. Výše nákladů tedy není stanovena paušálně, odvíjí se od doby trvání zajištění. Hodnocení samotné zákonnosti zajištění (a s tím související doby jeho trvání) je nicméně předmětem řízení o zajištění žalobce a navazujících právních prostředků k nápravě (tj. zejména žádostí o propuštění ze zajištění, příp. žaloby u příslušného krajského soudu) a dokud nedojde ke zrušení tohoto rozhodnutí, vyvolává správní akt (správní rozhodnutí) po celou dobu své existence právní následky, tj. zakládá práva a povinnosti (shodně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2016, č. j. 4 Azs 184/2016 – 48).
35. Rozhodnutí o nákladech nijak nezasahuje do omezení osobní svobody žalobce, rozhoduje se jím toliko o finančních náležitostech tohoto omezení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2009, č. j. 2 As 32/2009 – 63: *„Náklady vzniklé zajištěním stěžovatele v záchytném zařízení pro cizince byly tedy vynaloženy na uspokojení základních potřeb stěžovatele (ubytování, stravování). Účelnost či smysluplnost vynaložení těchto nákladů na zajištění základních životních potřeb zajištěné osoby je dána přímo jejich charakterem a osobou adresáta poskytovaných služeb. Skutečnost, že následně nemohlo být rozhodnutí o správním vyhoštění vykonáno, tj. stěžovateli nemohl být ukončen pobyt na území České republiky, nemůže mít vliv na rozhodnutí o povinnosti uhradit náklady spojené se správním vyhoštěním.“*)
36. Z podkladů ve správním spise vyplývá, že zajištění žalobce trvalo od 10. 7. 2020 (kdy byl cizinec zajištěn) do 1. 10. 2020 (kdy byl cizinec ze zajištění propuštěn), tj. celkem 84 kalendářních dní, což konstatuje i napadené rozhodnutí. Náklady správního vyhoštění za ubytování a stravu nicméně byly stanoveny „jen“ za 79 dní zajištění (ubytování – 10.270 Kč : 130 Kč/den = 79 dní, strava - 8848 Kč : 112 Kč/den = 79 dní). Napadené rozhodnutí (ani žalovaný ve vyjádření k žalobě) nijak nepoukazují na rozdíl v počtech kalendářních dnů, za něž byly náklady stanoveny. Lze však dovodit, že pakliže byl žalobce hospitalizován

v nemocnici ve dnech 11. 7. – 15. 7. 2020, tj. celkem 5 kalendářních dnů (délku hospitalizace potvrzuje i správní spis Policie České republiky Krajského ředitelství Ústeckého kraje ve sděleních ze dne 12. 7. 2020, č. j. CPR24150-8/ČJ-2020-931000 a ze dne 16. 7. 2020, č. j. CPR24150-10/ČJ-2020-931000), nebyly mu stanoveny náklady správního vyhoštění právě za kalendářní dny, kdy byl žalobce hospitalizován (79 zajištění + 5 hospitalizace = 84 dní) tj. v souladu s § 176 odst. 1, 2 a 5 zákona o pobytu cizinců - podle těchto ustanovení totiž platí, že cizinci se po dobu zajištění na území poskytnou zdravotní služby, které hradí stát – konkrétně ministerstvo vnitra za cizince zajištěného v zařízení.

37. Mezi stranami je nesporné, že zajištění trvalo od doby rozhodnutí o zajištění až do doby nařízení propuštění žalobce na základě příkazu. Zajištění skončilo ještě v průběhu původně stanovených 90 dní omezení osobní svobody žalobce a nebylo prodlouženo. Rozhodnutí o zajištění nebylo pro nezákonnost zrušeno od počátku – ze správního spisu Policie České republiky Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje nevyplývá, že by proti rozhodnutí o zajištění žalobce podal žalobu, ani městskému soudu není známo z úřední činnosti, že by žalobce ať už u Městského soudu v Praze či u Krajského soudu v Ústí nad Labem (místní příslušnost soudu dle zajišťujícího orgánu a zařízení pro zajištění žalobce) podal žalobu proti rozhodnutí o zajištění. V podnětu ze dne 23. 9. 2020 pak žalobce výslovně uvádí, že správní žalobu proti zajištění nepodal.
38. Ze správního spisu policie vedeného k zajištění žalobce vyplývá, že žalobce dne 17. 9. 2020 požádal na Ředitelství služby cizinecké policie o propuštění ze zajištění a dne 23. 9. 2020 podal podnět k Policii České republiky, Krajskému ředitelství Ústeckého kraje, k přezkoumání důvodů zajištění dle § 126 písm. a) zákona o pobytu cizinců a k propuštění ze zařízení s ohledem na to, že jej bylo možno považovat za zvlášť zranitelnou oběť trestného činu podle § 2 odst. 4 písm. d) zákona č. 45/2013 Sb. o obětech trestných činů a že další setrvání v zařízení (další pokračování zajištění) *pro futuro* není pro žalobce již přiměřené.
39. Policie v navazujícím příkazu shledala, že pominuly důvod k zajištění, tj. že nastal důvod podle § 127 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Dle tohoto správního orgánu pominul důvod k zajištění, jímž bylo dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, tj. že policie shledala, že je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání.
40. Konstatování policie v příkazu, že na cizince se dá pohlížet jako zranitelnou osobu, která vystupuje jako svědek v trestním řízení, zdánlivě s pominutí důvodů dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců přímo nesouvisí. Zajišťovací orgán nicméně při rozhodování o zajištění posuzoval v souladu s § 174a zákona o pobytu cizinců přiměřenost dopadů zajištění do soukromého a rodinného života (přičemž původně shledal zajištění za přiměřené). Jako logické se tedy jeví, že v konfrontaci s novými skutečnostmi, které žalobce policii předložil v podáních ze dne 16. 9. a 23. 9. 2020, zajišťovací orgán při posouzení dle § 174a zákona o pobytu cizinců shledal zásah způsobený zajištěním již nepřiměřený a další trvání zajištění za těchto okolností tak nebylo již na místě.
41. To potvrzuje i úřední záznam o provedených opatřeních ze dne 21. 10. 2020, č. j. KRPU-113750-63/ČJ-2020-040022-SV, který je na č. l. 167 součástí správního spisu Policie České republiky, Krajského ředitelství Ústeckého kraje. V záznamu policie uvádí, že právě z důvodu statusu žalobce jako oběti zvlášť závažného zločinu bude vyhověno jeho žádosti

o propuštění ze zařízení. Ze záznamu rovněž vyplývá, že policie, která obdržela dne 23. 9. 2020 podnět žalobce k propuštění ze zajištění, jednak uvědomila zástupkyni žalobce dne 25. 9. 2020 o tom, že podnětu bude vyhověno a současně se s ní dohodla, že žalobce bude ze zajištění propuštěn až dne 1. 10. 2020 odpoledne, kdy jej zástupkyně po svých konzultačních hodinách v zařízení odveze do Prahy, kde se žalobce bude zdržovat u jiných osob vietnamské národnosti.

42. Celkově vzato, pokud jde o stěžejní otázku, jak nahlížet na zajištění od 10. 7. do 1. 10. 2020, zde městský soud zvážil, že žalobce vyjma dnů 11. 7 – 15. 7. 2020, kdy byl hospitalizován, v zařízení fakticky zajištěn byl a o propuštění až do 16. 9. resp. 23. 9. 2020 nežádal a nepodal proti svému zajištění ani žalobu ani podnět k přezkoumání důvodů k zajištění. Byť městský soud naprosto chápe citlivost a vážnost situace, v níž se žalobce nacházel hned v počátku svého zajištění, je třeba zohlednit rovněž to, že žalobce o propuštění ze zařízení právními prostředky včas nežádal. Již v rozhodnutí o zajištění, které mu bylo tlumočeno do vietnamského jazyka dne 10. 7. 2020, tj. ještě před útokem na svou osobu, byl např. žalobce výslovně poučen jak o tom, že je oprávněn žádat o propuštění ze zařízení dle § 129a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, tak i o tom, že proti rozhodnutí o propuštění ze zajištění je oprávněn podat žalobu. Dle rozhodnutí byl žalobce rovněž poučen o tom, že v zařízení je dostupná bezplatná právní pomoc, která je poskytována pravidelně.
43. Tyto procesní aktivity mohl přitom žalobce uplatnit i s dostatečným časovým odstupem od rozhodnutí o zajištění – žalobu mohl podat do 30 dnů od rozhodnutí o zajištění tj. nejpozději do 10. 8. 2020, žádost o propuštění od 10. 8. 2020. Jak již bylo výše konstatováno, žalobce tuto procesní aktivitu nevyvinul.
44. Žalobce tedy pobýval v zařízení dne 10. 7. a poté od ukončení hospitalizace (od 15. 7. 2020) a ani v žalobě netvrdí žádnou vážnou překážku, proč o propuštění či zrušení zajištění nežádal dříve než 16. 9. 2020, byť tak učinit určitě (být s určitým odstupem od činu spáchaného na jeho osobě a s přihlédnutím k určité potřebě zotavit se z bezprostředních následků činu) mohl – to v průběhu měsíce srpna 2020. Městský soud je tak toho názoru, že pokud žalobce sám svou procesní aktivitou v průběhu zajištění nedal najevo, že toto zajištění je pro něj vzhledem k okolnostem nepřiměřené již od počátku, je třeba tuto žalobci přičíst k tíži a nezbyvá, než konstatovat, že zákonnost zajištění v období od 10. 7. do podání žádosti o propuštění ze zařízení ze dne 16. 9. 2020 (resp. též podnětu k přezkoumání důvodů zajištění ze dne 23. 9. 2020) nebyla ze strany žalobce takto ani zpochybněna.
45. Pokud jde o období od uplatnění žádosti o propuštění žalobce ze zařízení ze dne 16. 9. 2020 (a podnětu k přezkoumání důvodů zajištění ze dne 23. 9. 2020), městský soud poukazuje na to, že podle § 129a odst. 1 zákona o pobytu cizinců je cizinec oprávněn podat policii žádost o propuštění ze zařízení, ve které je povinen uvést veškeré rozhodné skutečnosti, kterých se dovolává a označit důkazy. Policie cizince nevyzývá k odstranění vad žádosti. Policie zkoumá, zda trvají důvody, pro které byl cizinec zajištěn, popřípadě pro které byla doba zajištění prodloužena, nebo zda jsou splněny podmínky pro uložení zvláštního opatření za účelem vycestování. O žádosti policie rozhodne bez zbytečného odkladu.
46. Žalobce požádal dne 16. 9. 2020 o propuštění ze zajištění /a dne 23. 9. 2020 podal rovněž podnět k přezkoumání důvodů zajištění dle § 126 písm. a) zákona o pobytu cizinců/

a policie následným příkazem ze dne 30. 9. 2020 těmto podáním vyhověla ke dni 1. 10. 2020.

47. Od podání žádosti a podnětu do rozhodnutí policie 30. 9. 2020 uplynulo dalších 14 dní zajištění, které žalobce strávil v zařízení. Policie byla o žádosti dle § 129a odst. 1 zákona o pobytu cizinců resp. podnětu (o kterém věděla minimálně ode dne 23. 9. 2020) povinna rozhodnout bez zbytečného odkladu, to z důvodu maximální eliminace omezení osobní svobody žalobce. Ze záznamu ze dne 21. 10. 2020 na č. l. 167 spisu Policie České republiky, Krajského ředitelství Ústeckého kraje nicméně vyplývá, že výsledné datum propuštění žalobce dne 1. 10. 2020 bylo dohodnuto mezi policií a zástupkyní žalobce – Organizací pro pomoc uprchlíkům, z. s. (konkrétní pracovnice zástupkyně je v záznamu identifikována jménem i kontaktními údaji). To, že zástupkyně byla ze strany policie kontaktována dne 25. 9. 2020 (pátek) a bylo dohodnuto propuštění a odvoz žalobce až na den 1. 10. 2020 (čtvrtek) s odůvodněním, že v ten den zástupkyně bude mít znovu v zařízení konzultační hodiny, pak odpovídá dřívějšímu poučení policie, kterého se dostalo žalobci v rozhodnutí o zajištění, tj. že v zařízení je pravidelně poskytována právní pomoc. Působí tedy věrohodně tvrzení policie, že zástupkyně skutečně zamýšlela žalobce odvézt ze zařízení až po dalším termínu konzultací.
48. Tento svou povahou úřední záznam ve správním spise policie jistě nelze hodnotit jako nezvratný a objektivní důkaz o okolnostech propuštění žalobce ze zařízení. Nicméně i žalobce (rovněž prostřednictvím zástupkyně Organizace pro pomoc uprchlíkům, z. s.) nyní poukazuje straně jen na to, že podal žádost o propuštění ze zařízení dne 16. 9. 2020 a že podal podnět k přezkoumání zajištění dne 23. 9. 2020 a poté uvádí jen to, že propuštěn byl 1. 10. 2020. Žalobce nijak nezpochybňuje (ač je dle správního spisu zastoupen stejnou zástupkyní od 22. 9. 2020) prodlevu, která mezi uplatněním těchto podnětů a propuštěním ze zařízení nastala. Tvrzení policie obsažená v záznamu tak podle názoru městského soudu věrohodně dokresluje a osvětluje situaci – „časovou mezeru“, která nastala mezi dobou uplatnění podnětů žalobce prostřednictvím jeho zástupkyně a dnem propuštění. Městský soud je tedy názoru, že žalobce, přestože měl v návaznosti na svou procesní aktivitu právo opustit zařízení pro zajištění ještě dříve, v zařízení pro zajištění setrval až do 1. 10. 2020 na základě dohody s policií.

VII. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

49. Městský soud tedy celkově shledal, že žalobce zákonnost zajištění v období od 10. 7. 2020 do dne podání žádosti o propuštění ze zařízení a podnětu o přezkoumání důvodů zajištění ze dne 16. 9. 2020 a 23. 9. 2020 dostupnými procesními prostředky včas ani nezpochybnil, ač tak učinit mohl. Zákonnost zajištění žalobce v tomto období nebyla zpochybněna a vyjma hospitalizace v nemocnici ve dnech 11 – 15. 7. 2020 bylo lze žalobci za něj stanovit náklady zajištění bez dalšího. Ode dne 16. 9. 2020 ve spojení s podnětem ze dne 23. 9. 2020, kdy žalobce ozřejmil zajišťujícímu orgánu skutečnosti, které tento orgán shledal dne 30. 9. 2020 za důvody svědčící nepřiměřenosti dalšího zajištění, lze náklady zajištění spojené se správním vyhoštěním stanovit žalobci proto, že ten byl v této době v zařízení umístěn se svým souhlasem.
50. Na základě všech shora uvedených skutečností městský soud proto shledal žalobu nedůvodnou, a proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

51. Výrok o nákladech řízení představuje je odůvodněn podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Žalovanému pak žádné náklady v souvislosti s vedením předmětného řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze 24. listopadu 2021

JUDr. Ing. Viera Horčicová v. r.
předsedkyně senátu